

KRZYSZTOF
KOEHLER

PUNKTY
KRISTALIZACJI

S Z K I C E
O

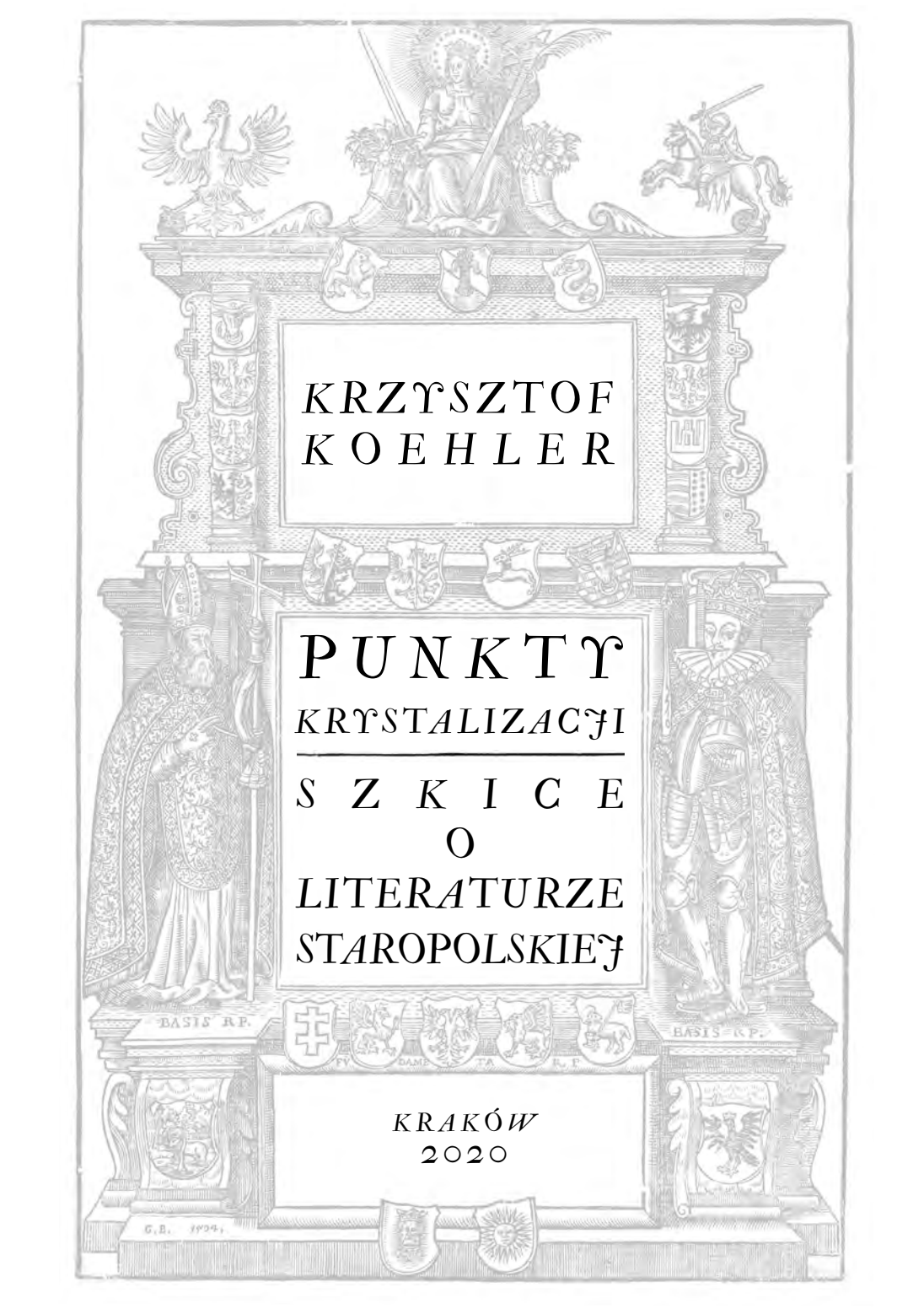
LITERATURZE
STAROPOLSKIEJ

BASIS RP.

BASIS RP.

PUNKTY
KRISTALIZACJI

KRZYSZTOF
KOEHLER

PUNKTY
KRISTALIZACJI
SZKICE
O
LITERATURZE
STAROPOLSKIEJ

KRAKÓW
2020

Krzysztof Koehler

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

📧 <https://orcid.org/0000-0002-5189-2454>

✉ k.koehler@poczta.uksw.edu.pl

© Copyright by Krzysztof Koehler, 2020

Recenzent: prof. dr hab. Andrzej Waśko, UJ

Opracowanie redakcyjne: Marta Stęplewska

Projekt okładki: Lesław Sławiński

ISBN 978-83-8090-861-1

ISBN 978-83-8138-170-3 (druk)

ISBN 978-83-8138-390-5 (on-line, pdf)

<https://doi.org/10.12797/9788381383905>

Na okładce: Stanisław Sarnicki, *Statua Y Metrika Przywileiów Koronnych*, 1594
(karta tytułowa), polona.pl

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Wydawnictwo Uniwersytetu
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków

tel.: 12 421-13-87; 12 431-27-43

e-mail: publishing@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: <https://akademicka.com.pl>

Spis treści

7	Gall Anonim
25	Mistrz Kadłubek. Fundamenty
37	Bogurodzica. Słowa pierwsze
53	Tym duktem... Stanisław ze Skarbimierza i Paweł Włodkowic o państwie i władzy
69	Żubr – polska sprawa! I nie chodzi bynajmniej o piwo
85	Klemens Janicki albo Dzielność
97	Stanisław Orzechowski. Trybun republikanizmu
111	Piotr Skarga. Pisarz czasów przełomu
129	Gniazdo i sumienie
143	Kochanowski, obyczaje, polityka i sprawiedliwość
161	Gofred albo Otwartość. Opowieść królestwa
177	O języku poezji, odkryciach i upadkach baroku
191	Sarmackie „pieśni doświadczenia”
203	Prorok Kochowski
217	Wacław Potocki – czyli sedno
235	Jan Chryzostom Pasek. Narracja tożsamościowa?
249	Spojrzenie Franciszka Karpińskiego
261	Nie jesteśmy sami
273	Spis ilustracji
275	Indeks nazwisk

To, czym zajmuję się w tych szkicach, nazwać można próbą włączenia się do refleksji na temat tekstów, które powstawały w naszej literaturze najdawniejszej, a których autorzy wpływali na samorozumienie wspólnoty odbiorców kultury piśmienniczej, początkowo zapewne nielicznej, a z czasem coraz liczniejszej, żyjącej w ramach organizacji państwowej na pewnym określonym terenie w Europie. Na tym terenie (i w tej to wspólnocie) stopniowo artykułowało się, tak samo pod wpływem różnych historycznych wydarzeń, poczucie „polskości”. Ci ludzie, ich formuły słowne, ich spostrzeżenia, wszystko to układało się w pewien ciąg. W pewną wielowiekową opowieść, której my dzisiaj jesteśmy spadkobiercami.

Nazywam te teksty, te wypowiedzi „punktami krystalizacji”.

Oczywiście termin użyty przeze mnie jest swoistą metaforą tekstów kluczowych, w których dochodzi do głosu owa właśnie krystalizacja stanu świadomości wspólnotowej danego czasu i dzięki wielowiekowej lekturze tego typu wypowiedzi „krystalizacyjnych” mamy do czynienia z narastającą w czasie czy nawarstwiającą się refleksją.

Od Autora

ISBN 978-83-8138-170-3

Wydawnictwo Naukowe
UKSW

<https://akademicka.pl/>